

November 2021

Utökad sjukvård och bättre information inom vården

Resolutionsmottagare

Socialdepartementet

Socialförsäkringsutskottet

Socialstyrelsen

Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Problemformulering

Utlandssvenskar boendes utanför EU/EES och Schweiz saknar tillgång till planerad vård i Sverige mot svensk patientavgift. Däremot har de tillgång till akut vård mot svensk patientavgift.

Om utlandssvenskar trots allt är i behov av planerad tandvård och sjukvård måste de betala dyrt för vården: 6 x högsta slutenvårdsavgift vid öppenvård (600 kr) och 10 x högsta slutenvårdsavgift per vård dygn (1 000 kr). Utlandssvenskar kan få subventionerad planerad vård om personen söker planerad vård i det landsting man var folkbokförd i vid utflytt från Sverige.

Många utlandssvenskar är med och bekostar den svenska välfärden genom att de betalar flertalet skatter i Sverige, exempelvis fastighetsskatt, inkomstskatt/SINK och kapitalskatt. Detta trots att de inte bor här stadigvarande och därmed inte heller nyttjar socialförsäkringssystemet i samma utsträckning som personer boendes i Sverige gör.

Många utlandssvenskar vittnar dessutom om bristande information om deras rättigheter när de uppsöker vård i Sverige. Inaktiva personnummer (då personen inte är folkbokförd i Sverige) ställer till det, likaså brister kunskapen om vilka avgifter som gäller och vilken typ av vård man har rätt till.

Detta har även varit tydligt under pandemin. Det har varit motstridig information mellan Folkhälsomyndigheten och SKR gällande vaccinering av alla svenskar. I vissa regioner har utlandssvenskar kunnat vaccinera sig men inte i andra.

Lösningförslag

Till Socialdepartementet och Socialförsäkringsutskottet:

Svenskar i Världen uppmanar Socialdepartementet och Socialförsäkringsutskottet att se över möjligheten att utöka utlandssvenskars rätt till vård i Sverige. Utlandssvenskar boendes utanför EU/EES och Schweiz bör kunna få tillgång till planerad vård i Sverige mot svensk patientavgift motsvarande den som övriga personer i Sverige betalar.

Till Socialstyrelsen:

Svenskar i Världen uppmanar Socialstyrelsen att som ansvarig myndighet säkerställa att god vård och omsorg gäller för alla svenska medborgare, även de som bor utomlands.

Till SKR:

Svenskar i Världen uppmanar SKR att se över avgifterna för vård av utlandssvenskar samt att säkerställa att anställda på vårdcentraler och sjukhus informeras om utlandssvenskarnas rätt till akutvård för att undvika att vårdpersonal förmedlar felaktig information till utlandssvenskar som söker vård i Sverige.

Inför eventuella framtida pandemier bör utlandssvenskarna vara en uttalad målgrupp i SKR:s strategi. Det är också viktigt att informationen från SKR och Folkhälsomyndigheten inte är motstridig, och att inte informationen skiljer sig mellan regioner.